

**V MIĘDZYSZKOLNY PROJEKT EDUKACYJNY
STOWARZYSZENIA SZKÓŁ
im. BOHATERÓW ARMII KRAJOWEJ
rok szkolny 2010/2011**

**ŚLADAMI
ZBIGNIEWA KRUSZELNICKIEGO „WILKA”
i KIELECKICH MIEJSC
PAMIĘCI ARMII KRAJOWEJ
(finał 30.09-1.10.2011r.)**

- śladami bohaterskiego dowódcy oddziału partyzanckiego Armii Krajowej Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”
- miejski szlak pamięci Armii Krajowej
- pomniki, tablice pamięci, zabytki architektury i obiekty użyteczności publicznej na trasie rajdu

**„W obliczu Boga Wszechmogącego
i Najświętszej Maryi Panny,
Królowej Korony Polskiej,
Przysięgam być wiernym Ojczyźnie mej
Rzeczypospolitej Polskiej,
Stać nieugięcie na straży Jej honoru,
i o wyzwolenie Jej z niewoli walczyć
ze wszystkich sił aż do ofiary życia mego,
Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej
i rozkazom Naczelnego Wodza oraz
wyznaczonemu przezeń Dowódcy Armii
Krajowej będę bezwzględnie postuszny,
a tajemnicy niezłomnie dochowam,
cokolwiek by mnie spotkać miało.
Tak mi dopomóż Bóg”**

Rota przysięgi żołnierzy Armii Krajowej

**V MIĘDZYSZKOLNY PROJEKT EDUKACYJNY STOWARZYSZENIA SZKÓŁ
im. BOHATERÓW ARMII KRAJOWEJ
realizowany w roku szkolnym 2010/2011**

**ŚLADAMI ZBIGNIEWA KRUSZELNICKIEGO „WILKA”
i KIELECKICH MIEJSC PAMIĘCI ARMII KRAJOWEJ**

- śladami bohaterskiego dowódcy oddziału partyzanckiego Armii Krajowej Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- miejski szlak pamięci Armii Krajowej,
- pomniki, tablice pamięci, zabytki architektury i obiekty użyteczności publicznej na trasie rajdu.

I. ORGANIZATORZY:

- Szkoła Podstawowa nr 18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach,
- Kombatanci oddziału Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- Szkoły Stowarzyszenia im. Bohaterów Armii Krajowej,
- Wojewódzki Zarząd Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i inne organizacje AK,
- Wydział Edukacji, Kultury i Sportu w Kielcach,
- Kuratorium Oświaty w Kielcach.

II. WSPÓŁORGANIZATORZY:

- Instytut Pamięci Narodowej – oddział Kielce,
- Kielecki Związek Strzelecki,
- Komenda Policji w Kielcach,
- Jednostka wojskowa na Bukówce - Pułk Ułanów,
- Kościół Parafialny Miłosierdzia Bożego na Czarnowie

III. REALIZATORZY:

Stowarzyszenie Szkół im. Bohaterów Armii Krajowej:

- Szkoła Podstawowa nr18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach
- Szkoła Podstawowa im. płk Mariana Sołtysiaka „Barabasha” w Daleszycach
- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie
- Szkoła Podstawowa im. Partyzantów AK Ziemi Kieleckiej w Sukowie
- Szkoła Podstawowa nr1 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Zagnańsku
- Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Korpus „Jodła” w Łącznej
- Zespół Szkół im. Oddziału AK „Wybranieccy” we Wzdole Rządowym
- Publiczne Gimnazjum im. mjr Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie
- Publiczne Gimnazjum nr 26 im. Wojciecha Szczepaniaka w Kielcach

IV. CELE

Cele ogólne:

- popularyzowanie wśród młodzieży wiedzy o bohaterach Armii Krajowej, w tym o Zbigniewie Kruszelnickim „Wilku” - dowódcy oddziału partyzanckiego,
- pogłębianie wiedzy o najnowszej historii Polski,
- rozwijanie wiedzy o historii regionu,
- kształtowanie postaw patriotycznych młodego pokolenia poprzez upowszechnianie wiedzy o historii II wojny światowej, o roli Armii Krajowej, działalności Polskiego Państwa Podziemnego i Rządu Polskiego na emigracji w walce o niepodległą i suwerenną Polskę,

- poznawanie miejsc pamięci związanych z Armią Krajową w Kielcach – nagrobki, pomniki, tablice,
- kształtowanie szacunku dla przeszłości i bohaterów narodowych,
- poznawanie cmentarzy, pomników, tablic pamięci, zabytków architektury i obiektów użyteczności publicznej w Kielcach na trasie rajdu,
- promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu i wypoczynku,
- wykorzystanie wycieczki (rajdu), jako jednej z form efektywnego wdrażania edukacji regionalnej i patriotycznej,
- integrowanie młodzieży i nauczycieli wokół wspólnego działania i rozbudzanie aspiracji poznawczych i twórczych,
- kształtowanie kompetencji społecznych i obywatelskich, w tym umiejętności promowania własnej szkoły i regionu,
- współpraca z organizacjami samorządowymi i organizacjami zrzeszającymi kombatantów II wojny światowej.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- poszukuje i gromadzi informacje o działalności dowódcy partyzanckiego oddziału Armii Krajowej Zbigniewie Kruszelnickim „Wilku”,
- uczestniczy w plastycznych i historycznych konkursach wiedzy o działalności Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i jego oddziale,
- pogłębia wiedzę o działalności Armii Krajowej podczas II wojny światowej na terenie regionu świętokrzyskiego,
- rozwija własne pasje i realizuje pomysły, zgłębia ulubione tematy i wątki historyczne dotyczące II wojny światowej,
- odwiedza lokalne Miejsca Pamięci Narodowej, pomniki i miejsca kaźni, Izby Pamięci, tablice upamiętniające miejsca walk o niepodległość, cmentarze oraz groby żołnierskie,
- opiekuje się mogiłami pomordowanych żołnierzy AK,
- współuczestniczy i współorganizuje uroczystości, apele i akademie z okazji ważnych rocznic historycznych, w tym rocznic związanych z Patronem Szkoły,
- poznaje piosenki partyzanckie,
- uczestniczy w lekcjach z udziałem byłych żołnierzy Armii Krajowej, zaprasza ich do szkoły jako świadków i uczestników wydarzeń historycznych,
- poznaje Patronów szkół należących do Stowarzyszenia im. Bohaterów Armii Krajowej,
- nawiązuje kontakty z rówieśnikami i innymi osobami,
- doskonalą umiejętność pracy w grupie.

V. TREŚCI:

Treści ogólne:

- Polska w latach 1939-1945: formy i miejsca walk o niepodległość,
- Elementy historii regionu - Kielce i region świętokrzyski w latach II wojny światowej,
- Sylwetki wielkich Polaków – bohaterowie Armii Krajowej,

Treści szczegółowe:

- Sylwetka dowódcy i działalność oddziału partyzanckiego – Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- Działalność partyzancka oddziałów Armii Krajowej na terenie Kielecczyzny, żołnierze AK,
- Miejsca Pamięci Narodowej w Kielcach: pomniki, tablice pamiątkowe, Cmentarz Partyzancki oraz nagrobki żołnierzy Armii Krajowej, dawne więzienie na ul. Zamkowej (budowa Muzeum Armii Krajowej),
- Spotkanie z kombatantami II wojny światowej

VI. METODY I FORMY PRACY:

- metoda projektu,
- metoda biograficzna,
- konkursy historyczne i plastyczne,
- spotkania ze świadkami historii II wojny światowej,

- wystawa historyczna,
- wystawa prac plastycznych uczniów,
- wykład na podstawie badań naukowych o Polskim Państwie Podziemnym,
- film tematyczny,
- wycieczka-rajd pieszy,
- praca pod kierunkiem nauczyciela,
- praca grupowa i zespołowa.

VII. POZIOM EDUKACYJNY: II i III

- a. szkoła podstawowa-klasy V i VI,
- b. gimnazjum-klasa I.

VIII. PRZEDMIOTY, W OBRĘBIE KTÓRYCH MOŻE BYĆ REALIZOWANY PROJEKT EDUKACYJNY:

- historia,
- plastyka,
- muzyka,
- godzina wychowawcza,
- ścieżki edukacyjne:
-wychowanie regionalne – Dziedzictwo kulturowe w regionie,
-wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

IX. ZAKŁADANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW:

Uczeń potrafi:

- opowiedzieć o działalności i życiu Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i akcjach jego oddziału,
- wykonać biogramy postaci związanych z dziejami walk narodowowyzwoleńczych w Kielcach w czasie II wojny światowej – Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- wykonać pracę plastyczną ilustrującą ważne wydarzenia związane z oddziałem Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- opowiedzieć o wybranych Miejscach Pamięci Narodowej w Kielcach, w tym związane z postacią „Wilka”,
- selekcjonować informacje o wydarzeniach związanych z działalnością AK,
- opisać kielecki szlak miejski „Śladami Armii Krajowej”,
- dostrzec związek historii regionu z dziejami Polski,
- zna piosenki partyzanckie.

X. OSOBY ODPOWIEDZIALNE:

- dyrektorzy szkół Stowarzyszenia im. Bohaterów Armii Krajowej,
- nauczyciele historii i plastyki szkół należących do Stowarzyszenia im. Bohaterów Armii Krajowej

XI. CZAS REALIZACJI PROJEKTU:

- od XI 2010 r. do 1 X 2011 r.
- finał realizacji projektu – międzyszkolny rajd Stowarzyszenia Szkół im. Bohaterów Armii Krajowej - Kielce – 30.09 – 1.10.2011 r.

XII. KOSZTY REALIZACJI PROJEKTU:

- każda szkoła w ramach własnych środków,
- koszty dotyczące nagród, dyplomów, wyżywienia, organizowanych zadań zgodnie z projektem ponoszą organizatorzy (szkoły) w równych proporcjach. Rozliczenie wszystkich środków odbywać będą się w oparciu o przedstawione faktury,

- koszty transportu, kwiatów i zniczy szkoły ponoszą we własnym zakresie.

Załącznik nr 1

REALIZACJA V MIĘDZYSZKOLNEGO PROJEKTU EDUKACYJNEGO w roku szkolnym 2010/2011

ŚLADAMI ZBIGNIEWA KRUSZELNICKIEGO „Wilka” i KIELECKICH MIEJSC PAMIĘCI ARMII KRAJOWEJ

- śladami bohaterskiego dowódcy oddziału partyzanckiego Armii Krajowej - Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- miejski szlak pamięci Armii Krajowej,
- pomniki, tablice pamięci, zabytki architektury i obiekty użyteczności publicznej w Kielcach na trasie rajdu,

L.p.	Zadania szczegółowe	Sposób realizacji	Osoby/Szkoły odpowiedzialne	Termin i miejsce realizacji
1	1. Spotkanie organizacyjne w celu określenia współpracy młodzieży i nauczycieli w roku szkolnym 2010/2011 w ramach Stowarzyszenia Szkół im. Bohaterów Armii Krajowej.	1. Dyskusja: <ul style="list-style-type: none"> • prezentacja projektu i planu działań, • wskazanie celów i metod, • określenie terminów, • określenie środków działań, finansowania projektu (organizacji transportu, zakupu zniczy, wiązanek, znaczków okolicznościowych, dyplomów, nagród, zaproszeń i podziękowań), • przydział zadań oraz wybór szkół i osób odpowiedzialnych za ich realizację, • ustalenie terminów spotkań dyrektorów i nauczycieli realizujących projekt, • przyjęcie regulaminu konkursu historycznego – Bohater Armii Krajowej – Zbigniew Kruszelnicki „Wilk” i jego oddział, • przyjęcie regulaminu konkursu plastycznego „Śladami oddziału Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”, • Akceptacja wypracowanych materiałów przez wszystkich uczestników spotkania. 	<ul style="list-style-type: none"> -Dyrektor SP nr 18 w Kielcach, -Dyrektorzy Szkół Stowarzyszenia, -nauczyciele historii, -nauczyciele plastyki -nauczyciele muzyki <ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele historii <ul style="list-style-type: none"> -nauczyciele plastyki 	XI 2010 r. w SP nr 18 w Kielcach.

	<p>2. Poinformowanie odpowiednich władz o realizowanym projekcie i zaproszenie do udziału: w realizacji projektu, w spotkaniach i w rajdzie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wydział Edukacji, Kultury i Sportu w Kielcach, • Kuratorium Oświaty w Kielcach, • Kombatantów oddziału Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”, • Wojewódzki Zarząd ŚZŻ AK i inne organizacje AK w Kielcach, • Oddział IPN w Kielcach, • Kielecki Związek Strzelecki, • Lokalne władze samorządowe, • Komenda Policji w Kielcach, • Proboszcz kościoła Miłosierdzia Bożego na Czarnowie w Kielcach, • Proboszcz Katedry kieleckiej, • Jednostka Wojskowa na Bukówce - Pułk Ułanów, • Media. 	<p>Stosowne pismo z załączonym projektem.</p>	<p>-Dyrektor SP nr 18 w Kielcach - p. Artur Staniszewski, -Dyrektorzy Szkół Stowarzyszenia im. Bohaterów Armii Krajowej -nauczyciel historii – p. M. Pawlik</p>	<p>do końca I semestru</p>
	<p>3. Przesłanie materiałów do wszystkich szkół realizujących projekt.</p>	<p>Przesłanie pocztą lub drogą e-meil`-ową:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ostatecznej wersji projektu, • informacji i materiałów o Patronie Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach – Zbigniewie Kruszelnickim „Wilku”. 	<p>Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach</p>	<p>do końca stycznia 2011 r.</p>
2	<p>1. Realizacja zadań projektu w szkołach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie do realizacji projektu w szkołach na Radzie Pedagogicznej, • Pozyskanie środków finansowych na realizację projektu (transport, nocleg, posiłki, kwiaty, znicze, dyplomy, nagrody), • Zapoznanie uczniów klas V i VI szkół podstawowych i I klas gimnazjum z projektem i harmonogramem działań, • Indywidualna, grupowa oraz zespołowa praca uczniów: -poznawanie Miejsc Pamięci Narodowej: pomników, 	<p>szkoły realizujące projekt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyrektorzy szkół, • przedstawiciel RP, • nauczyciele historii i plastyki, muzyki, • Rady Rodziców. 	<p>XII 2010 r. – II semestr</p>

		<p>tablic,</p> <ul style="list-style-type: none"> -opieka nad żołnierskimi grobami, -spotkania z kombatantami, -poszukiwanie, gromadzenie i selekcjonowanie materiałów, -opracowywanie biogramów, -nauka piosenek partyzanckich -organizacja konkursów, -przygotowywanie wystaw. 		
3	<p>1. Szkolne konkursy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historyczny o bohaterze Armii Krajowej - Zbigniewie Kruszelnickim „Wilku” i jego oddziale, • plastyczny – „Śladami oddziału Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”. 	<p>Szkolne konkursy historyczne o Armii Krajowej i jej bohaterze – Zbigniewie Kruszelnickim „Wilku” i jego oddziale– (zał. nr 2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele historii 	do końca maja 2011 r.
		<p>Szkolne konkursy plastyczne „Śladami oddziału Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” – (zał. nr 3).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele plastyki 	do końca maja 2011 r.
		<p>Zgłoszenie nazwisk uczniów, którzy będą reprezentować swoją szkołę w konkursie międzyszkolnym wiedzy o Zbigniewie Kruszelnickim „Wilku” i jego oddziale do Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach (zał. nr 2).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele historii szkół należących do Stowarzyszenia • nauczyciel historii p. Maria Pawlik marylapawlik@op.pl w Szkole Podstawowej nr 18 w Kielcach. 	do 20 września 2011 r.
		<p>Dostarczenie prac plastycznych uczniów do udziału w międzyszkolnym konkursie plastycznym do Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach (zał. nr 3).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele plastyki szkół należących do Stowarzyszenia • nauczyciel plastyki p. Kamila Malinowska w Szkole Podstawowej nr 18 w Kielcach 	do 23 września 2011 r.
4.	<p>1. Organizacja rajdu „ Śladami Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i kieleckich Miejsc Pamięci Armii Krajowej”: -Cmentarz Partyzancki,</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Organizacja środka transportu. 	<ul style="list-style-type: none"> • szkoły realizujące projekt we własnym zakresie, 	do 15.09.2011 r.

<p>-pomniki, -tablice pamięci.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Przygotowanie logo swoich szkół.	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciele plastyki,	do 25 września 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none">• Przygotowanie przez uczniów – uczestników rajdu 2-3 piosenki partyzanckie,• Wydrukowanie tekstów piosenek partyzanckich.	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciele muzyki,• nauczyciel muzyki Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach	w ciągu roku, wrzesień 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none">• Sporządzenie list uczniów (po 15 z każdej szkoły) biorących udział w rajdzie.	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciele szkół – opiekunowie uczniów podczas rajdu,	do 15 września 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none">• Omówienie spraw organizacyjnych dotyczących rajdu z uczniami oraz ich rodzicami.	<ul style="list-style-type: none">• opiekunowie uczniów,	wrzesień 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none">• Opracowanie i przygotowanie znaczków okolicznościowych.	<ul style="list-style-type: none">• Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach – nauczyciel plastyki.	do 16 września 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none">• Sporządzenie listy szkół przypisanych do Miejsc Pamięci, przy których delegacje uczniów podczas rajdu złożą kwiaty i zapalą znicze (zał. nr 5).	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciel historii Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach• nauczyciele szkół Stowarzyszenia.	do konsultacji ze szkołami
	<ul style="list-style-type: none">• Opracowanie wzorów dyplomów dla: -laureatów konkursu historycznego – za zajęcie I, II, III miejsca (do wypisania danych po konkursie), -dla uczniów za udział w konkursie historycznym, -za udział w konkursie plastycznym, -dla uczestników rajdu, -dla szkół – adresowany na dyrektora, -dla nauczycieli,• Przesłanie wzorów dyplomów do szkół	<ul style="list-style-type: none">• nauczyciel plastyki Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach.	do 16 maja 2011 r. do 20.09.2011 r.

		realizujących projekt.		
		<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie nagród książkowych dla laureatów konkursu historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach, • nauczyciel historii Szkoły Podstawowej nr18 w Kielcach. 	do 25 września 2011 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydrukowanie dyplomów dla uczniów za udział w konkursie plastycznym, • Wręczenie dyplomów podczas podsumowania realizowanego projektu w Szkole Podstawowej nr 18 w Kielcach. 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele plastyki w swoich szkołach, 	do 25 września 2011 r. 30.09.2011 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydrukowanie dyplomów za udział w konkursie historycznym, • Wydrukowanie dyplomów dla finalistów w międzyszkolnym konkursie historycznym (<i>z pozostawieniem miejsca na wypisanie nazwiska uczniów, szkoły i zajętego miejsca w konkursie</i>) - uzupełnienie dyplomów po zakończeniu konkursu podczas rajdu w Kielcach, • Wręczenie dyplomów podczas podsumowania realizowanego projektu w Szkole Podstawowej nr 18 w Kielcach 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele historii w swoich szkołach, • nauczyciele historii w swoich szkołach, • Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach Szkoła Podstawowa nr 18 	do 25 września 2011 r. po 20.09.2011 r. 30.09.2011 r. 30.09.2011 r.
		<ul style="list-style-type: none"> • Wydrukowanie dyplomów dla szkół – adresowanych na dyrektora szkoły, nauczycieli i uczniów biorących udział w rajdzie, • Wręczenie dyplomów podczas podsumowania realizowanego projektu w Szkole Podstawowej nr 18 w Kielcach 	<ul style="list-style-type: none"> • nauczyciele w swoich szkołach, 	do końca września 2011 r. 30.09.2011 r.
5.	1. Indywidualne kontakty między szkołami.	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie spraw związanych z realizacją zadań, • Wskazanie mocnych oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • Dyrektor SP nr 18 w Kielcach • Dyrektorzy Szkół Stowarzyszenia, 	IX 2011 r.

		słabych stron,	• Nauczyciele SP nr 18	
6.	<p>1. V Międzyszkolny pieszy rajd „Śladami Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i kieleckich miejsc Pamięci Armii Krajowej”,</p> <p>2. Podsumowanie działań – wręczenie dyplomów, nagród, podziękowań,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • załącznik nr 4 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiedzialni według zał. nr 4 • Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach • Dyrektorzy Szkół należących do Stowarzyszenia Szkół im. Bohaterów Armii Krajowej 	<p>30.09 – 1.10. 2011 r.</p> <p>30.09..2011r.</p>
7.	<p>1. Podsumowanie realizacji projektu w szkołach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Informacja na stronie internetowej szkół, • Dokumentacja w kronikach szkolnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele informatyki w szkołach, • Opiekunowie gazetek szkolnych. 	<p>do końca października .2011r</p>

Projekt opracowała - MARIA PAWLIK – nauczyciel historii Szkoły Podstawowej nr 18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach

Regulamin
Regionalnego Konkursu Historycznego
w roku szkolnym 2010/2011
BOHATEROWIE ARMII KRAJOWEJ
Zbigniew Kruszelnicki „Wilk” i jego oddział

Cele konkursu:

- poznanie sylwetki bohatera regionu – dowódcy oddziału partyzanckiego Z. Kruszelnickiego „Wilka”,
- popularyzowanie historii polskiego ruchu oporu oraz wiedzy z zakresu działalności Armii Krajowej podczas II wojny światowej w regionie świętokrzyskim,
- pogłębianie wiedzy o najnowszej historii Polski, miasta i regionu,
- rozwijanie zainteresowań miejscami Pamięci Narodowej,
- kształtowanie postaw patriotycznych wśród młodzieży i szacunku dla przeszłości i jej bohaterów.

Udział w konkursie:

- uczniowie szkół należących do Stowarzyszenia Szkół im. Bohaterów Armii Krajowej:
 - szkoły podstawowe: klasy V i VI,
 - gimnazjum: klasy I,
- I etap – eliminacje szkolne – do końca maja 2011 r.,
- trzech uczestników z każdej szkoły należy zgłosić do udziału w eliminacjach międzyszkolnych do 20 września 2011 r. na adres:

Szkoła Podstawowa nr 18

im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”

25 -623 Kielce

ul. B. Chrobrego 105

z dopiskiem „KONKURS HISTORYCZNY STOWARZYSZENIA SZKÓŁ AK”

lub pocztą elektroniczną: marylapawlik@op.pl

- Organizatorem konkursu jest Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach – nauczyciele: Maria Pawlik i Anida Porębska,
- Konkurs w formie quizu odbędzie się w trakcie międzyszkolnego rajdu pieszego „Śladami Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i kieleckich miejsc Pamięci Armii Krajowej” w dniu 30 września 2011 r.,
- Nad przebiegiem konkursu czuwać będzie Komisja Konkursowa - nauczyciele historii szkół Stowarzyszenia im. Bohaterów Armii Krajowej,
- Trzy nagrody i dyplomy dla szkół oraz imienne dyplomy finalistom i uczestnikom konkursu zostaną wręczone podczas podsumowania działań realizowanych w ramach projektu edukacyjnego w dniu 30.09.2011 r.

Literatura:

- Włodzimierz Mańko „Wilki pod Kielcami”,
- Informacje na stronie internetowej Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach,
- Janina Grzesik, Maria Pawlik, „Partyzanckie losy” - na podstawie wspomnień por Stanisława Krzywickiego.

Regulamin

Regionalnego Konkursu Plastycznego w roku szkolnym 2010/2011

Bohaterowie Armii Krajowej „Śladami oddziału Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”

Cele konkursu:

- poznanie sylwetki bohaterów regionu – dowódcy oddziału partyzanckiego Z. Kruszelnickiego „Wilka” i działalności jego oddziału,
- pogłębianie wiedzy o najnowszej historii Polski i regionu,
- popularyzowanie historii polskiego ruchu oporu oraz wiedzy z zakresu działalności Armii Krajowej w naszym regionie,
- kształtowanie postawy patriotycznej,
- rozwijanie zainteresowań i zdolności plastycznych.

Każda szkoła przedstawia jedną pracę konkursową:

- Pracę wykonuje 3-osobowy zespół uczniów z danej szkoły,
- Opis pracy - imienny skład zespołu uczniów, imię i nazwisko opiekuna oraz nazwa szkoły (z pieczęcią szkoły) powinny być umieszczone na tylnej stronie pracy plastycznej.

Praca plastyczna ilustrująca ważniejsze wydarzenia związane z oddziałem Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” może zawierać:

- akcje oddziału,
- wydarzenia z życia dowódcy,
- miejsca pamięci: cmentarz, obelisk, tablice,
- legenda powinna być umieszczona w lewym dolnym rogu pracy, objaśniająca użyte znaki, graficzne, barwy itp.

Format: praca ma być wykonana na kartonie lub tekturze w formacie A-2.

Technika: praca wykonana techniką – „kolaż”, można użyć różnych materiałów (zdjęć, emblematów, czasopism).

Termin: prace należy dostarczyć w nieprzekraczalnym terminie do 23 września 2011 r. na adres:

Szkoła Podstawowa nr 18
im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”
ul. B. Chrobrego 105
25-623 Kielce

- prac nie wolno rolować ani składać,
- starannie opakowane prace należy opatrzyć danymi: adresem odbiorcy z dopiskiem:

Konkurs – „Śladami bohaterów Armii Krajowej”

- za stan dostarczonych prac organizator nie ponosi odpowiedzialności.

Ocena prac: prace zostaną ocenione w trakcie zaplanowanego rajdu pieszego przez powołaną komisję. Ocenie podlegać będą: pomysłowość i oryginalność, estetyka i walory artystyczne, zgodność tematyczna.

Komisja konkursowa: Nauczyciele plastyki szkół biorących udział w konkursie. Komisja przewiduje dyplomy dla uczniów biorących udział w konkursie.

V MIĘDZYSZKOLNY RAJD PIESZY
„ŚLADAMI ZBIGNIEWA KRUSZELNICKIEGO „WILKA” i KIELECKICH
MIEJSC PAMIĘCI ARMII KRAJOWEJ
W ROKU SZKOLNYM 2010/2011

- śladami bohaterskiego dowódcy oddziału partyzanckiego Armii Krajowej - Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”,
- miejski szlak pamięci Armii Krajowej,
- pomniki, tablice pamięci, zabytki architektury i obiekty użyteczności publicznej na trasie rajdu.

w dniach 30.09 i 1.10.2011r.

Data	Godzina	Miejsce	Zadania szczegółowe i forma realizacji	Odpowiedzialni
Pierwszy dzień rajdu 30.09. 2011r.	ok. 8.00- 8.40	Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach. - mała sala gimnastyczna	-złożenie bagaży, -wręczenie plaketek uczestnikom rajdu (mała s. gimnastyczna, napisy wszystkich uczestniczących szkół – p. A. Porębska, pomoc harcerzy – p. Justyna Obara),	-Opiekunowie szkół, -Harcerze, -Związek Strzelecki, -p. Anida Porębska, -p. Justyna Obara, -p. K. Malinowska, -p. M. Pawlik
	8.40 – 9.00	Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach. - duża sala gimnastyczna	• Powitanie uczestników rajdu przez Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach: -władze oświatowe, -kombatantów, -uczestników rajdu: dyrektorów szkół nauczycieli, młodzież, •sprawy organizacyjne.	-Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach,
	9.15 - 10.00	Kościół Miłosierdzia Bożego na Czarnowie.	- Msza Święta w kościele Miłosierdzia Bożego z udziałem: • zaproszonych gości, • uczestników rajdu, • uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 18	-ksiądz, -p. D. Danasiewicz, -p. J. Obara, -p. M. Pawlik, -p. A. Porębska, -p. K. Malinowska -opiekunowie szkół, -harcerze, -Związek Strzelecki
	10.00 – 10.15	Kościół Miłosierdzia Bożego – parking przed pomnikiem Homo Homini	(Przewiezienie uczestników rajdu autokarami z ul. Mieszka I na Cmentarz Partyzancki – przy ul. P. Ściegiennego(parking przy pomniku Homo Homini)	

10.20 – 10.30	Parking przed pomnikiem Homo Homini, przy Cmentarzu Partyzanckim – ul. Piotra Ściegiennego	<p><u>Krótkie informacje o obiektach będących w zasięgu wzroku będą przekazywane przez nauczyciela historii i uczniów SP nr 18 na trasie całego rajdu:</u></p> <p>-Kieleckie Cmentarze, -Pomnik Homo Homini:</p> <p>-zapalenie zniczy,</p> <p>-przejście na Cmentarz Partyzancki</p>	<p>-Nauczyciel historii i uczniowie SP nr 18,</p> <p>-Szkoła Podstawowa im. płk Mariana Sołtysiaka „Barabasha” w Daleszycach,</p> <p>-Opiekunowie szkół, -Związek Strzelecki,</p>
10.30 – 11.00	Cmentarz Partyzancki.	<p>Uczestnicy rajdu zobaczą na Partyzanckim Cmentarzu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • grób Z. Kruszelnickiego „Wilka” i W. Sobierajskiego „Czarnego” i „Lina” <p>-Uczniowie SP nr 18 o Patronie Szkoły, -Podkomendni „Wilka” o swoim dowódcy</p> <p><u>Wspomnieć, że na Starym Cmentarzu znajduje się: grób Macieja Jeziorowskiego ps. „Długi”, który zginął razem z „Wilkiem” i „Czarnym”</u></p> <p>-złożenie wiązanki i zapalenie zniczy,</p>	<p>-Opiekunowie wszystkich szkół, -Związek Strzelecki, Harczerze, -Ułani,</p> <p>znicze i wiązanki: (zał. nr 5) Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach,</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • grób prezydenta Kielc Stefana Artwińskiego (1862-1939), zamordowanego przez Gestapo we IX 1939r. 	
		<ul style="list-style-type: none"> • grób Wojciecha Szczepaniaka – Patrona Gimnazjum nr 26 w Kielcach, <p>-złożenie wiązanki i zapalenie zniczy,</p>	<p>Publiczne Gimnazjum nr 26 im. W. Szczepaniaka w Kielcach,</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • symboliczna mogiła: Polaków prześladowanych i zamordowanych przez hitlerowców, stalinowców i rodzimych oprawców w latach 1939 – 1989, <p>-zapalenie zniczy</p>	<p>Zespół Szkół im. Oddziału AK „Wybraniec” we Wzdole Rządowym</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Symboliczny grób majora Henryka Dobrzańskiego Hubala (1896 – 1940), uczestnika wojny obronnej 1939 r., dowódcy Oddziału Wydzielonego Kawalerii Wojsk Polskich, poległego pod Anielinem w walce z Niemcami, <p>-Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy</p>	Szkoła Podstawowa im. Partyzantów AK Ziemi Kieleckiej w Sukowie
		<ul style="list-style-type: none"> • mogilę Katyńską (z trzema krzyżami) – na niej tablica z nazwiskami 184 osób związanych z Kielcami, zamordowanych w miejscach kaźni na wschodzie, <p>-zapalenie zniczy i złożenie kwiatów</p>	Publiczne Gimnazjum im. mjr Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie
		<ul style="list-style-type: none"> • mogilę ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych z urną zawierającą prochy ofiar z obozu w Oświęcimiu, <p>-zapalenie zniczy</p>	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie
		<ul style="list-style-type: none"> • obelisk poświęcony Pamięci Wybranieckich - poświęcony żołnierzom legendarnego oddziału partyzanckiego Armii Krajowej Mariana Sołtysiaka Barabasza, <p>-złożenie kwiatów i zapalenie zniczy</p>	Szkoła Podstawowa im. płk Mariana Sołtysiaka „Barabasza” w Daleszycach
		<ul style="list-style-type: none"> • pomnik Pamięci Armii Krajowej <p>-złożenie kwiatów i zapalenie zniczy</p>	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Korpus „Jodla” w Łącznej
		<p>Z Cmentarza Partyzanckiego: <i>Kombatanci – przejazd samochodami osobowymi do kolejnego pomnika (rejon ulicy Solnej), -pozostali uczestnicy rajdu z udziałem Związku Strzeleckiego, harcerzy udają się na Skwer Szarych Szeregów. Całość od Cmentarza do Placu Marszałka Piłsudskiego prowadzą Ułani na koniach</i></p>	-Ułani, -Związek Strzelecki, -Harcerze -Opiekunowie szkół

11.00 – 11.20	Przejście ulicą Ściegiennego, Plac Marszałka Piłsudskiego, ulicą Zacisze na Skwer Szarych Szeregów.	<p>-Przejście na Skwer Szarych Szeregów</p> <p><u>Krótkie informacje o mijanych obiektach:</u></p> <p>-Stadion, -Wojewódzki Dom Kultury, -Pływalnia,</p> <p>-Pomnik Czwórki Legionowej na Placu Marszałka Piłsudskiego:</p> <p>-zapalenie zniczy</p>	<p>-Harcerze -Związek Strzelecki</p> <p>-Szkoła Podstawowa im. Partyzantów AK Ziemi Kieleckiej w Sukowie</p>
11.20 – 11.35	Skwer Szarych Szeregów.	<ul style="list-style-type: none"> • Aleja Sław: Wzdłuż głównej alejki skweru ciągnie się Aleja Sław, którą tworzą umieszczone na granitowych postumentach popiersia znanych osób: kompozytorów, piosenkarzy, pisarzy, malarzy. Obecnie Aleja Sław liczy 40 popiersi • Pomnik Pamięci Harcerzom -prezentuje uczeń – harcerz ze Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach: <ul style="list-style-type: none"> • pomnik poświęcony harcerzom poległym za Ojczyznę odsłonięty w 1982 r. podczas obchodów 70-lecia harcerstwa w Kielcach. <p>-zapalenie zniczy,</p> <p><i>Przejście na drugą stronę ul. Ogrodowej pod Obelisk przy ul. Solnej</i></p>	<p>-Opiekunowie grup</p> <p>Szkoła Podstawowa nr 1 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Zagnańsku im.</p>
11.40 - 11.50	Obelisk przy ul. Solnej.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Informacja ucznia lub kombatanta</i> <p>Obelisk -przy ulicy Solnej upamiętniający wydarzenie z 15.06.1944 r, jakim było wykonanie w pobliżu budynku gestapo wyroku śmierci na Franzu Wittku - szefie tutejszych konfidentów przez żołnierzy Armii Krajowej dowodzonych przez cichociemnego podporucznika Kazimierza Smolaka ps. „Nurek”.</p> <p>-zapalenie zniczy,</p> <p><i>Przejście ul Solną do Parku Miejskiego im. S. Staszica</i></p> <p>-Pomnik Biruty</p>	<p>Publiczne Gimnazjum im. mjr Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie</p>
12.00 – 13.00	Park Miejski - Muszla Koncertowa.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Podziękowanie dla Ułanów i Strzelców,</i> • Międzyszkolny konkurs historyczny wiedzy o Z. Kruszelnickim „Wilku” i AK 	<p>-p. A. Porębska -p. M. Pawlik Komisja konkursowa historyków <u>-honorowe jury – kombatanci „Wilka”</u></p>
13.00 – 13.30	CZAS WOLNY	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Informacje o obiektach:</i> <p>-popiersia S. Staszica, S. Żeromskiego, -„Plotkarka”, -ptaszarnia, -muszla koncertowa,</p>	<p>opiekunowie szkół</p>

13.30 – 13.45	Przejście ul. Zamkową obok dawnego Więzienia na Plac Zamkowy.	<p>Obiekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Muzeum Sztuki Sakralnej</i> - <i>Pałac T. Zielińskiego, Wieża Artystów</i> <p>• Dawne więzienie, budowa Muzeum Armii Krajowej</p> <ul style="list-style-type: none"> -złożenie kwiatów i zapalenie zniczy, -głos przedstawiciela IPN-u lub kombatanta 	-Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie
13.45 – 14.00	Wzgórze Zamkowe.	<p>Obiekty w zasięgu wzroku:</p> <ul style="list-style-type: none"> -<i>Pałac Biskupów Krakowskich, Ogród Włoski</i> -<i>Sanktuarium Marszałka Piłsudskiego</i> -<i>Plac Panny Marii,</i> -<i>Ks. J. Popiełuszki,</i> -<i>Dzwonnica,</i> -<i>Plac Katedralny:</i> -<i>pomnik bp Cz. Kaczmarka,</i> -<i>grób Bartosa Głowackiego,</i> -<i>tablice na gmachu katedry</i> 	-nauczyciel historii – M. Pawlik
14.00- 14.20	Bazylika Katedralna	<p>• Bazylika katedralna – opowie uczeń SP nr 18 i nauczyciel historii</p> <ul style="list-style-type: none"> -Płyta Armii Krajowej wewnątrz, -obraz Matki Bożej Łaskawej Kieleckiej, -tablice na zewnętrznej ścianie bazyliki, <p>Tablica pamiątkowa TON: -zapalenie zniczy i złożenie kwiatów</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pomnik bp. M. Kaczmarka -zapalenie zniczy 	<p>Szkoła Podstawowa nr1 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Zagnańsku</p> <p>Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Korpus „Jodla” w Łącznej</p>
14.20– 14.30	Przejście przez Plac Jana Pawła II na Skwer Żeromskiego.	<p><u>Obiekty w zasięgu wzroku:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> -Pomnik Jana Pawła II: -złożenie kwiatów i zapalenie zniczy, -Dworek Laszczyków, -Muzeum Lat Szkolnych S. Żeromskiego, -Seminarium Duchowne, -Kuria Biskupia, -Muzeum Diecezjalne, -Radio Plus, 	-Zespół Szkół im. Oddziału AK „Wybraniec” we Wzdole Rządowym
14.30 - 14.50	Skwer S. Żeromskiego	<p>Pomnik Armii Krajowej – skwer S. Żeromskiego, przy ul. Jana Pawła II</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawiciel ŚŻŻ Armii Krajowej lub IPN –u opowie o działalności Armii Krajowej na Kielecczyźnie, • uczeń SP nr 18 o pomniku: <p>-złożenie kwiatów i zapalenie zniczy</p> <p><i>Pomnik Jodły to sześciometrowy monument z patynowanego brązu autorstwa prof. Wincentego Kućmy przedstawia łuk triumfalny, którego środkowa przestrzeń wycięta jest na kształt jodły.</i></p>	<p>-komendy prezesa ŚŻŻ AK</p> <p>-Szkoła Podstawowa nr 18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach</p>

			<p><i>W całość autor wkomponował sześć sylwetek partyzantów. Po obydwu stronach łuku wyryto informacje o Polskim Państwie Podziemnym oraz o Armii Krajowej. Kryptonim Jodła nosił kielecki okręg, a w czasie akcji Burza - korpus AK. W cokół pomnika wmurowana jest ziemia z pól bitewnych. Pomnik został odsłonięty 20 sierpnia 2005 roku Uroczystego odsłonięcia pomnika dokonali m.in. gen. Antoni Heda "Szary", płk. Kazimierz Załęski "Bończa", mjr Edmund Majchrowicz "Sawan" oraz Przewodniczący Komitetu Honorowego Budowy Pomnika Juliusz Braun. Pomnik został poświęcony przez bp Diecezji Kieleckiej K. Ryczana.</i></p>	
14.55 - 15.30	<p>Przejsie ul. Jana Pawła na ul. Kapitulną, Plac Artystów, ul. Sienkiewicza, Plac Niepodległości przed dworcem kolejowym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Płyta z popiersiem T. Kościuszki, • <i>Pomnik Dzika i legenda o powstaniu Kielc na płytach do odczytania,</i> • <i>Plac Artystów,</i> • Pomnik Jana Karaskiego na ławeczce nad Silnicą. 	-opiekunowie grup	
15.35 – 15.45	<p>Plac Niepodległości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomnik Niepodległości. <p>-tablice na gmachu dworca kolejowego, -kwiaty i znicze</p> <p><i>-Przejsie tunelem, ul. Grochową, Jagiellońską B. Chrobrego do SP nr 18</i></p>	<p>Publiczne Gimnazjum nr 26 im. W. Szczepaniaka w Kielcach,</p>	
15.45 - 16.15	<p>Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach.</p>	<p>1. Przygotowanie się do obiadowokolacji w szkolnej stołówce.</p> <p>-zakwaterowanie w klasach, -toaleta,</p>	-opiekunowie szkół	
16.15 – 17.30		<p>2. Obiadowokolacja</p>	-pracownicy kuchni Szkoły Podstawowej nr 18	
17.45 - 19.00		<p>3. Podsumowanie działań realizowanego projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spotkanie w sali gimnastycznej: <p>-rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Śladami naszych bohaterów”, -wręczenie nagród i dyplomów finalistom konkursów historycznego i plastycznego, -wręczenie dyplomów uczestnikom rajdu, -wręczenie podziękowań dla szkół i dyrektorów,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wystąpienie Dyrektora Szkoły nr 18, • występ zespołu muzycznego z Daleszyc, 	<p>-Dyrektor Szkoły nr 18 w Kielcach, -Kombatanci</p> <p>-mgr A. Staniszewski -nauczyciel ze Szkoły Podstawowej im. M. Sołtysiaka „Barabasz” w Daleszycach</p>	

			<ul style="list-style-type: none"> występ chóru szkolnego SP nr 18 – piosenki partyzanckie 	-p. M. Kasprzak-Harabin
	19.00 - 22.00		4. Dyskoteka	-nauczyciele i opiekunowie grup
	22.30 – 7.30		5. Przygotowanie do noclegu w budynku szkoły	-opiekunowie szkół
Drugi dzień 1.10. 2011r.	7.30 – 8.15	Szkoła Podstawowa nr 18 w Kielcach	1. Pobudka. -Przygotowanie do śniadania.	-opiekunowie szkół,
	8.00-9.30		2. Śniadanie.	-kuchnia i stołówka SP nr 18 w Kielcach
	9.30 – 11.00		3. Wspólne zaplanowanie działań na rok szkolny 2011/2012 4. Pożegnanie. 5. Wyjazd uczestników rajdu.	-organizatorzy i opiekunowie
	11.00 – 12.00		6. Czynności porządkowe na terenie szkoły.	-woźne, -nauczyciele – opiekunowie uczniów SP nr 18 podczas rajdu, -kierownik administracyjny

Opracowała Maria Pawlik – nauczyciel historii w Szkole Podstawowej nr 18 w Kielcach

Załącznik nr 5

Miejsca składania wiązanek podczas rajdu „Śladami Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i kieleckich miejsc Pamięci Armii Krajowej”:

Nazwa szkoły	Miejsce składania wieńców i palenia zniczy
Szkoła Podstawowa nr18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach	<i>Grób „Wilka”, „Czarnego”, „Lina”, na Cmentarzu Partyzanckim, -znicze i kwiaty</i>
	<i>Pomnik „Jodła” na Placu Stefana Żeromskiego -znicze i kwiaty</i>
Szkoła Podstawowa im. płk Mariana Sołtysiaka „Barabasha” w Daleszycach	<i>Obelisk poświęcony pamięci „Wybranieckich” na Cmentarzu Partyzanckim -znicze i kwiaty</i>
	<i>ul. P. Ściegiennego - Pomnik Homo Homini -znicze</i>
Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie	<i>Obelisk ulica Solna -znicze</i>
	<i>ul. Zamkowa – dawne więzienie -znicze i kwiaty</i>
Szkoła Podstawowa im. Partyzantów AK Ziemi Kieleckiej w Sukowie	<i>Symboliczny grób majora Henryka Dobrzańskiego „Hubala” na Cmentarzu Partyzanckim -znicze i kwiaty</i>
	<i>Pomnik Czwórki Legionowej przed WDK znicze</i>
Szkoła Podstawowa nr1 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Zagnańsku	<i>Tablica pamięci TON na ścianie katedry -znicze i kwiaty</i>
	<i>Pomnik pamięci Harcerzy na Placu Szarych Szeregów -znicze</i>
Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Korpus „Jodła” w Łącznej	<i>Pomnik pamięci Armii Krajowej na Cmentarzu Partyzanckim -znicze i kwiaty</i>
	<i>Pomnik bp. M. Kaczmarka na Placu Katedralnym -znicze</i>
Publiczne Gimnazjum im. mjr Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie	<i>Mogiła Katyńska na Cmentarzu Partyzanckim -znicze i kwiaty</i>
	<i>ul. Solna - obelisk -znicze</i>
Zespół Szkół im. Oddziału AK „Wybranieccy” we Wzdole Rządowym	<i>Symboliczna mogiła Polaków pomordowanych przez hitlerowców, stalinowców i rodzimych oprawców na Cmentarzu Partyzanckim -kwiaty</i>
	<i>Papież Jan Paweł II przed katedrą -znicze i kwiaty</i>
Publiczne Gimnazjum nr 26 im. Wojciecha Szczepaniaka w Kielcach	<i>Grób W. Szczepaniaka na Cmentarzu Partyzanckim -znicze i kwiaty</i>
	<i>Pomnik Niepodległości na Placu Niepodległości przed Dworcem Kolejowym -znicze</i>

**Kosztorys realizacji projektu edukacyjnego Stowarzyszenia Szkół im. Bohaterów Armii Krajowej
w roku szkolnym 2010/2011**

Lp.	Szkoła	Zapotrzebowanie	Przewidywane koszty		Uwagi
			ogółem	w tym we wspólnej puli	
1	Szkoła Podstawowa nr 18 im. Z. Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach	Transport			
		Znicze i kwiaty			
		Plakietki dla uczestników rajdu			
		Wyżywienie- uczniów + opieka + goście +zł =			
		Dyplomy dla finalistów konkursów, pamiątkowe dyplomy dla uczniów, nauczycieli, dla szkoły			
		Materiały dekoracyjne			
2	Szkoła Podstawowa im. płk M. Sołtysiaka „Barabasza” w Daleszycach	Transport Znicze i kwiaty			
3	Szkoła Podstawowa im. Partyzantów AK Ziemi Kieleckiej w Sukowie	Transport Znicze i kwiaty			
4	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Zagnańsku	Transport Znicze i kwiaty			
5	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie	Transport Znicze i kwiaty			
6	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Korpus „Jodła” w Łącznej	Transport Znicze i kwiaty			
7	Gimnazjum im. mjr Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie	Transport Znicze i kwiaty			
8	Publiczne Gimnazjum nr 26 im. Wojciecha Szczepaniaka w Kielcach	Transport Znicze i kwiaty			
9	Zespół Szkół im. Oddziału AK „Wybranieccy” we Wzdole Rządowym	Transport Znicze i kwiaty			
RAZEM					

**Organizacja noclegu dla uczestników rajdu (młodzieży, opiekunów, dyrektorów szkół) oraz sali poczęstunku dla gości
w Szkole Podstawowej nr18 im. Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”**

30.09 – 1.10.2011 roku

L.p.	Szkoła	sala lekcyjna	uwagi
1	Szkoła Podstawowa nr 18 im. Z. Kruszelnickiego „Wilka” w Kielcach		
2	Szkoła Podstawowa im. płk M. Sołtysiaka „Barabasa” w Daleszycach		
3	Szkoła Podstawowa im. Partyzantów AK Ziemi Kieleckiej w Sukowie		
4	Szkoła Podstawowa nr 1 im. Nauczycieli Tajnego Nauczania w Zagnańsku		
5	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej w Olesznie		
6	Szkoła Podstawowa im. Armii Krajowej Korpus „Jodła” w Łącznej		
7	Gimnazjum im. mjr Jana Piwnika „Ponurego” w Bodzentynie		
8	Publiczne Gimnazjum nr 26 im. Wojciecha Szczepaniaka w Kielcach		
9	Zespół Szkół im. Oddziału AK „Wybraniec” we Wzdole Rządowym		
10	Dyrektorzy		
11	Poczęstunek		

ZADANIA NAUCZYCIELI W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 18 W KIELCACH

1. Przygotowanie Szkoły Podstawowej nr 18 do realizacji zadań związanych z międzyszkolnym pieszym rajdem „Śladami Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka” i kieleckich miejsc Pamięci Armii Krajowej”	Ustalenie terminów i odpowiedzialnych za zadania:	Odpowiedzialni	2010/ 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none"> • konkurs historyczny, 	<p>p. M. Pawlik p. L. Górniak</p> <p>p. M. Pawlik p. A. Porębska</p>	<p>-maj 2011r. – etap szkolny</p> <p>-30 wrzesień 2011r. – etap międzyszkolny</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • konkurs plastyczny, 	<p>p. K. Malinowska</p> <p>-komisja międzyszkolna</p>	<p>-maj 2011 r. – etap szkolny</p> <p>-30 wrzesień 2011 r.- międzyszkolny</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • wystawa „Śladami Z. Kruszelnickiego „Wilka” i jego oddziału”– prace konkursowe ze Szkół Stowarzyszenia, 	<p>p. K. Malinowska p. M. Pawlik p. A. Porębska</p>	<p>wrzesień 2011r.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • lista uczniów uczestniczących w rajdzie – karta wycieczki, informacje dla uczniów i rodziców, 	<p>p. A. Porębska. p. M. Pawlik</p>	<p>do 20 września 2011 r.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • nauka delegacji szkolnej na rajd 2-3 piosenek partyzanckich, • xero tekstów piosenek dla uczestników rajdu, 	<p>-p. M. Kasprzak-Harabin</p>	<p>w ciągu roku szkolnego,</p> <p>do końca września 2011 r.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • uroczysta akademia z okazji rocznicy śmierci Patrona szkoły i wystroju sali gimnastycznej, 	<p>odpowiedzialni nauczyciele SP nr 18: -p. M. Werys -p. M. Dudzik -p. M. Kasprzak-Harabin -p. A. Porębska</p>	<p>3. 06.2011 r.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Msza Święta w kościele Miłosierdzia Bożego 	<p>-ksiądz -p. D. Danasiewicz</p>	<p>czerwiec, 3.06.2011 30wrzesień 2011r.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja noclegu dla uczestników rajdu (przygotowanie sal dla szkół – zał. nr 7) 	<p>-p. M. Kasprzak-Harabin -kierownik administracyjny: -p. A. Korytowska</p>	<p>30.09/1.10.2011r</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja posiłków, 	<p>-pracownicy kuchni</p>	<p>30.09 – 1.10 2011r.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • zaproszenia dla gości, 	<p>p. M. Pawlik</p>	<p>do 10 IX 2011 r.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie 6 wzorów dypłomów: -2 wzory dyplomów konkursu historycznego: za udział w konkursie i dla finalistów konkursu, -1 wzór dyplomu za udział w konkursie plastycznym, -wzór dyplomu dla nauczycieli, -wzór dyplomu dla szkół Stowarzyszenia adresowany na Dyrektora Szkoły, -wzór dyplomu dla uczestników rajdu, 	p. K. Malinowska	do 16 IX 2011 r.
<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie wzoru okolicznościowego znaczka, 	p. K. Malinowska	do 16 IX 2011 r.
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie Logo szkoły, 	p. K. Malinowska	do 25 września 2011 r.
<ul style="list-style-type: none"> • organizacja dyskoteki, • występ zespołu ze Szkoły z Daleszyc 	p. A. Porębska p. K. Malinowska p. M. Pawlik nauczyciel ze Szkoły w Daleszycach	30.09..2011 r.
<ul style="list-style-type: none"> • zakup wiązanek i zniczy, 	p. A. Porębska p. M. Pawlik	na 30.09.2011r.
<ul style="list-style-type: none"> • zabezpieczenie rajdu przez harcerzy, 	p. Justyna Obara	na: 3.06.2011 r. 30.09.2011 r.
<ul style="list-style-type: none"> • sprzątanie grobów, 	p. M. Pawlik	na 3 czerwca na 30.09.2011r.
<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania: z kompetentnymi osobami i instytucjami w celu pozyskania ich do współorganizowania i realizowania zadań (ŚZZ AK, IPN, ZWIĄZEK STRZELECKI, HARCERZE, KOMBATANCI, KURATORIUM, URZĄD MIASTA, MEDIA, PROBOSZCZ KOSCIOŁA NA CZARNOWIE, PROBOSZCZ KATEDRY, KOMENDA POLICJI, JEDNOSTKA WOJSKOWA NA BUKÓWCE – PUŁK UŁANÓW, TRANSPORT, KUCHNIA, 	Dyrekcja Szkoły p. A. Korytowska p. M. Pawlik p. A. Porębska p. K. Malinowska Ksiądz p. D. Danasiewicz p. M. Kasprzak-Harabin p. Justyna Obara	wrzesień 2011 r.
<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie sponsorów • zakup nagród dla finalistów konkursu historycznego. 	Dyrekcja Szkoły p. M. Pawlik	maj - wrzesień 2011r.
<ul style="list-style-type: none"> • przyjmowanie gości, • uczestników rajdu oraz kierowanie do małej sali gimnastycznej w celu pozostawienia bagaży, • wręczenie plaketek, 	p. Anida Porębska p. K. Malinowska p. M. Pawlik	30 wrzesień 2011r.

	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie materiałów dla szkół o Z. Kruszelnickim „Wilku” i jego oddziale 	p. M. Pawlik	styczeń 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie zestawu pytań do międzyszkolnego konkursu historycznego, 	p. M. Pawlik	styczeń/luty 2011 r.
	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja transportu: -autokarów w celu przewiezienia wszystkich uczestników rajdu z kościoła Miłosierdzia Bożego na Czarnowie na plac przed pomnikiem Homo Homini (około 200 osób), -przewóz kombatanatów, -podwożenie wszystkich więźniaków i zniczy do kolejnych miejsc ich składania, 	p. Dyrektor Szkoły p. M. Pawlik własne samochody osobowe p. K. Malinowska	do 15 września 2011r. 30.09.2011r. 30.09.2011r.
	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie sali lub pokoju nauczycielskiego jako miejsca poczęstunku dla nauczycieli i gości, 	p. M. Kasprzak-Harabin	na 30 września 2011r.
	<ul style="list-style-type: none"> • pożyczanie z gimnazjum nr 9 materaców w celu organizacji noclegu dla dyrektorów szkół i nauczycieli- opiekunów 	p. A. Porębska	na 30.09.2011r.
	<ul style="list-style-type: none"> • czynności porządkowe na terenie szkoły przed i po rajdzie -przydział czynności dla pracowników obsługi 	-kierownik administracyjny, -woźne, -opiekunowie SP nr 18 podczas rajdu	1 październik 2011 r.

PYTANIA i ODPOWIEDZI KONKURSOWE
ZBIGNIEW KRUSZELNICKI „WILK” i ARMIA KRAJOWA
Patron Szkoły Podstawowej nr 18 w Kielcach

1. Do jakiej szkoły średniej uczęszczał Zbigniew Kruszelnicki i w którym roku ją ukończył? *(po ukończeniu prywatnej 4-klasowej szkoły powszechnej kontynuował naukę w gimnazjum im. Bolesława Chrobrego w Grudziądzu, a następnie w Liceum im. B. Chrobrego, które ukończył w maju 1939 r., zdając maturę)*
2. Od kiedy szkoła SP nr 18 w Kielcach nosi imię Zbigniewa Kruszelnickiego „Wilka”? *(od 11.11.1991 r.)*
3. Jakich mundurów używał Zbigniew Kruszelnicki w czasie akcji? *(niemieckich)*
4. Podaj imiona rodziców Zbigniewa Kruszelnickiego. *(Antoni Adam Zieniewicz-Kruszelnicki i Józefina Maria z domu Gomulińska)*
5. Jak brzmi nazwisko panięskie matki Zbigniewa Kruszelnickiego? *(Gomulińska)*
6. Ile miał lat Zbigniew Kruszelnicki gdy został dowódcą oddziału? *(22 lata)*
7. Gdzie po opuszczeniu Ludyny zamieszkała rodzina Kruszelnickich? *(w Kielcach)*
8. Jaki kierunek nauki obrał Zbigniew Kruszelnicki w szkole średniej? *(kierunek matematyczno-przyrodniczy w Liceum im. Bolesława Chrobrego)*
9. Czy Zbigniew Kruszelnicki miał rodzeństwo? *(siostrę Marię)*
10. Co zrobiono z masłem zdobytym od Niemców podczas akcji na stacji Herby? *(znaczną część przekazano głodującej Warszawie)*
11. Kiedy oddziałowi nadano nazwę „Wilki”? *(po śmierci Zbigniewa Kruszelnickiego, w VI 1944 r.)*
12. Podaj dokładną datę i miejsce śmierci Zbigniewa Kruszelnickiego. *(5.06.1944 r., Miedziana Góra)*
13. Kto z oddziału „Wilki” pochowany jest obok Zbigniewa Kruszelnickiego, podaj nazwisko i pseudonim. *(Czarny – Sobierajski Witold)*
14. Od kiedy rodzina Zbigniewa Kruszelnickiego mieszkała w Grudziądzu? *(zamieszkali tam po I wojnie światowej)*
15. Gdzie znajduje się grób Jeziorowskiego Kazimierza - „Długiego”, który zginął na Miedzianej Górze razem z „Wilkiem” - Z. Kruszelnickim i „Czarnym” – Sobierajskim Witoldem? *(znajduje się na Starym Cmentarzu w Kielcach, wcześniej wszyscy trzej tam byli pochowani)*
16. Jaki pseudonim miał Stanisław Krzywicki? *(„Wiktor”)*
17. „Tatar”- czy to pseudonim? Podaj imię i nazwisko. *(Henryk Janyst)*
18. Ilu partyzantów z oddziału „Wilka” brało udział w akcji na Czerwonej Górze? *(26 – nie było „Jacka” – Jan Gątkowski, był ranny oraz „Zaręby”, „Sroki” – Janusz Białek, „Wrony”)*
19. Jaki kryptonim miał Radomsko-Kielecki Okręg ZWZ - AK w latach II wojny światowej? *(Okręg Radomsko – Kielecki ZWZ – AK w latach II wojny światowej miał kryptonim „Jodła”)*
19. Kogo i dlaczego „Wilk” nie zabrał na ostatnią akcję, podczas której zginął? *(„Junaka”- Ludwik Janyst – nie miał butów, poprosił o zwolnienie go, zamiast niego pojechał „Czarny”)*

20. Kto był najstarszy wiekiem w oddziale? („Jagiellończyk” – Wincenty Janyst)
21. Co zrobili Niemcy z ciałem Z. Kruszelnickiego i jego kolegami? (do jednego z samochodów wrzucili ciała poległych partyzantów, ciała pozostawiono pod murem przy placu żandarmerii na Plantach w Kielcach, następnego dnia wywieziono je na Pakosz i skrycie pochowano we wspólnym płytkim grobie)
22. Od kiedy Z. Kruszelnicki związany był z konspiracją? (od 1940 r., w 1942 r. ukończył w Warszawie tajną podchorążówkę, założył oddział dywersyjny, w 1943 r. nawiązał kontakt z grupą „Marcina”, w lutym 1944 r. został dowódcą po śmierci „Marcina” – Józef Mikołajczyk)
23. Kiedy i z jakiego powodu rodzina Zbigniewa Kruszelnickiego opuściła Grudziądz? (w listopadzie 1939 roku, ojciec Zbyszka był oficerem Wojska Polskiego w randze kapitana w stanie spoczynku, został aresztowany, dzięki staraniom rodziny został zwolniony i dostał nakaz opuszczenia Grudziądza i przeniesienia się do Generalnej Guberni, wyjechali do Torunia, potem do Ludyni koło Włoszczowej, a następnie do Kielc. Również działalność harcerska Zbyszka mogła być przyczyną represji ze strony władz okupacyjnych, dlatego Kruszelniccy opuścili Grudziądz)
24. W jakich miejscowościach pod Kielcami znajdują się miejsca pamięci poległych partyzantów? (wymień 3) (Miedziana Góra, Wykus, Daleszyce, Antoniów, Radków.....,)
25. Co zrobiono z Niemcami pojmanymi w akcji zwanej „porwanie Niemców”? (puszczono ich wolno w lesie za Szczecnem, zabrano im mundury i broń i zniszczono samochód)
26. Jakie nazwisko kryje pseudonim „Marcin”, jaką pełnił funkcję w oddziale i kiedy? (to podporucznik Józef Mikołajczyk, dowódca oddziału partyzanckiego do 4 lutego 1944 r., zastrzelony przez Niemców w czasie samotnej akcji rozbrojeniowej na ulicy Piotrkowskiej)
27. Jaki napis jest wyryty na obelisku w Miedzianej Górze? („ W tym miejscu w dniu 5 VI 1944 r. w walce z hitlerowskim okupantem zginęli żołnierze AK: por. Kruszelnicki Zbigniew ps. „Wilk” l. 22 dowódca grupy dywersyjnej, plut. Jeziorowski Kazimierz ps. „Długi” l. 24, Sobierajski Witold ps. „Czarny” l. 21. Cześć ich pamięci.)
28. W jakich okolicznościach zginął Z. Kruszelnicki? (podczas akcji na Miedzianej Górze, chciał wraz z kolegami zdobyć samochód niemiecki potrzebny na przerzucenie oddziału do wykonania zadania, które oddział otrzymał od dowódcy podobwołu, w samochodzie jechali Niemcy, wywiązała się walka, podczas której zginęło 3 partyzantów, w tym Zbigniew Kruszelnicki, jeden zdołał uciec)
29. Kogo partyzanci „Jurand” i „Szumny” odbili z rąk niemieckich w parku w Kielcach? (Jagiellończyka – Wincenty Janyst – brata „Juranda” (Stanisław Janyst) – „Szumny” – Władysław Kmiecik, gdy szykowali zamach na znanego za szczególne okrucieństwa policjanta granatowego Murzyńskiego zauważyli prowadzonego przez żandarmów na posterunek „Jagiellończyka”)
30. Na jakie studia zapisał się Zbigniew Kruszelnicki w Warszawie? (zapisał się na tajną Politechnikę, na wydział mechaniczny, zdołał ukończyć prawie połowę studiów politechnicznych)

31. 31 marca 1944 r. grupa partyzantów dowodzona przez „Wilka” opanowała biura fabryki dykty w miejscowości Białogon koło Kielc. Co było celem tej akcji? (zdobycie pieniędzy na potrzeby Komendy Obwodu AK)
32. Kiedy i jakim krzyżem został odznaczony Z. Kruszelnicki? (pośmiertnie, 11.11.1991 roku, dzięki staraniom kolegów z oddziału i Światowego Związku Żołnierzy AK w Kielcach, krzyżem Virtuti Militari V klasy)
33. Po kim Z. Kruszelnicki przejął dowództwo oddziału? (po Józefie Mikołajczyku ps. „Marcin”)
34. Wyjaśnij znaczenie skrótu ZWZ? (ZWZ to inaczej Związek Walki Zbrojnej, utworzony w listopadzie 1939 roku jako organizacja konspiracyjna, mająca za zadanie kontynuowanie walki z okupantem niemieckim.)
35. Wymień 5 miejscowości, w których oddział „Wilka” przeprowadził akcje. (Kielce, Herby pod Kielcami, Białogon, Czerwona Góra, Piekoszów, Małogoszcz)
36. W jakich akcjach specjalizował się oddział „Wilka”? (w dywersji kolejowej, urządzaniu zasadzek na szosach i stacjach kolejowych celem przechwytywania transportu niemieckiego, rekwirowaniu broni, amunicji, mundurów, niszczeniu urzędzeń kolejowych, by utrudnić transport i życie Niemcom)
37. Podaj nazwisko i imię partyzanta, który miał pseudonim „Rozmaryn”? (Ryszard Łukasik)
38. Jakie zadanie komendy Obwodu AK w Kielcach wyprzedził „Wilk” przeprowadzając akcję w Czerwonej Górze? (zabicie oficerów gestapo z dystryktu radomskiego-płk Dopplera, mjr Katschorka oraz 4 żandarmów, w tym 3 oficerów, zdobył dokumenty niemieckie - listy imienne 224 osób przeznaczonych do aresztowania na terenie Kielecczyzny, plany obław, mapy z zaznaczonymi rejonami działalności partyzanckiej)
39. Jaki napis znajduje się na ryngrafie, który oddział otrzymał po śmierci „Wilka”? („Za wybitne zasługi bojowe oddziałowi „Wilki” – Komenda Obwodu AK w Kielcach, dn. 10. 06.1944 r.”)
40. Gdzie pracował Z. Kruszelnicki w czasie wojny? (w Kielcach, w fabryce „Hasag” – zakładach zbrojeniowych niemieckich, obecnie „Iskra”, ułatwiało mu to zdobywanie informacji o ruchach niemieckich wojsk)
41. Podaj nazwisko partyzanta, który zdołał uciec podczas akcji, w której zginął „Wilk” i jego koledzy? (Józef Rzeźnicki – „Babinicz”)
42. Do jakiej organizacji należał Z. Kruszelnicki w wieku szkolnym? (do zuchów i harcerstwa)
43. Podaj imię i nazwisko autora książki „Wilki pod Kielcami” („Brzoza” – Włodzimierz Mańko)
44. Jaką szkołę ukończył Z. Kruszelnicki w czasie wojny? (konspiracyjną podchorążówkę)
45. Ile lat miał „Wilk”, gdy zginął? (22 lata)
46. Jakie języki obce znał „Wilk”, a który z nich bardzo dobrze? (j. niemiecki bardzo dobrze oraz j. francuski i j. rosyjski)
47. Ilu partyzantów liczył oddział „Wilka”? (30)
48. Podaj datę i miejsce urodzenia „Wilka”. (Grudziądz, 30 kwietnia 1922 r.)
49. Gdzie znajduje się grób patrona szkoły? (na Cmentarzu Partyzanckim w Kielcach)

50. Gdzie zamieszkała rodzina Kruszelnickich po opuszczeniu Grudziądza? (w Ludyni koło Włoszczowej, a potem w Kielcach)
51. Gdzie znajduje się ulica Z. Kruszelnickiego w Kielcach? (w dzielnicy Niewachłów II, boczna od ul. 1 Maja)
52. W jakiej akcji oddział zdobył aparat fotograficzny? (w akcji na Czerwonej Górze)
53. W jakiej sytuacji „Sokół” (Tadeusz Hofman) uratował życie „Wilkowi”? (na stacji Herby - Wilk podczas akcji natknął się na wartownika niemieckiego, który zażądał od niego wymienienia hasła, którego oczywiście nie znał. Zginąłby gdyby nie Sokół, który widział całą scenę i strzelił w odpowiednim momencie)
54. Kto podjął decyzję, że dowódcą oddziału po śmierci „Marcina” został mianowany „Wilk”? (Komenda Obwodu Kieleckiego AK)
55. Którą rocznicę śmierci patrona obchodzimy w tym roku? (67)
56. Na ile drużyn dzielił się oddział partyzancki „Wilka”? (na cztery)
57. Kto i ile zdjęć zrobił oddziałowi „Wilki”? (Robak – Tomasz Rak, jedyne zdjęcie zostało zrobione aparatem zdobytym podczas akcji na Czerwonej Górze)
58. Kto został pierwszym dowódcą po śmierci Zbigniewa Kruszelnickiego? (Halny – odszedł on na własną prośbę, po nim został Jurand – Stanisław Janyst na polecenie komendanta podobwołu „Rozmaryna” – Ryszarda Łukasika na kilkanaście dni)
59. Gdzie przeważnie oddział składał broń i inne dobra zdobyte w akcjach dywersyjnych? (we wsi Gałęzice, Laskowa- u p. Stanisława Radka, we wsi Wymysłów i we wsi Brinica)
60. Co to była Armia Krajowa?
Armia Krajowa była najliczniejszym w Europie konspiracyjnym wojskiem polskim, o ochotniczym zasięgu, utworzona przez emigracyjny rząd polski podczas II wojny światowej. AK stanowiła część składową polskich sił zbrojnych. Założeniem jej były SZP (Służba Zwycięstwu Polski) oraz ZWZ (Związek Walki Zbrojnej) przemianowany 14 lutego 1942 roku rozkazem naczelnego wodza, generała Władysława Sikorskiego na Armię Krajową. Kolejni komendanci główni AK to: generał Stefan Rowecki „Grot”, generał Tadeusz Komorowski „Bór” i generał Leopold Okulicki „Niedźwiadek”. AK miała na celu walkę o niepodległość z okupantem, przygotowywała powstanie ogólnonarodowe. Główne formy działalności to: wywiad, dywersj, sabotaż (uszkodzanie, niszczenie urządzeń, prowadzenie działań w celu dezorganizacji planów okupanta), a także walka partyzancka. Rozwiązana rozkazem ostatniego głównego komendanta generała Leopolda Okulickiego, pseudonim „Niedźwiadek” 19 stycznia 1945 roku.
61. Który z partyzantów miał w cywilu uprawnienia maszynisty? (Huragan – Stanisław Celiński)
62. Podczas jakiej akcji „Długi” (Kazimierz Jeziorowski) został postrzelony w nogę? (podczas zdobywania amunicji na Herbach, luty 1944 r.)
63. Jaki figiel zrobili partyzanci okupantowi w szkole im. Piramowicza w Kielcach? (szkoła za przejazdem kolejowym była zamieniona przez Niemców na koszary dla chłopców przymusowo tam zabranych na roboty na rzecz okupanta, w połowie sierpnia 1943 r. kilkunastu partyzantów z oddziału „Marcina” weszło do szkoły, po to, aby zabrać z magazynu koce, mundury, bieliznę i buty na potrzeby oddziałów walczących z Niemcami. Uszkodzili linię telefoniczną, zerwali kłódki i wynieśli na furmanki te rzeczy, pomagali im chłopcy tam przebywający)

64. Jaki kryptonim w czasie wojny miało polskie harcerstwo? (Szare Szeregi to kryptonim Związku Harcerstwa Polskiego działającego w konspiracji podczas II wojny światowej)
66. Jakiego transportu najczęściej używali partyzanci? (były to furmanki, podwozy, zdobyte na Niemczech samochody)
67. Jak rozumiesz termin konspiracja?
Konspiracja to tajna i nielegalna działalność o charakterze politycznym, wymierzona przeciwko istniejącej władzy, również okupacyjnej.
68. Dzięki którym staraniom po wojnie ciała „Wilka”, „Długiego”, „Czarnego” zostały przeniesione z cmentarza żydowskiego na Stary Cmentarz w Kielcach? (ojciec Zbyszka przy pomocy „Dyplomaty” – Mieczysława Palimąki, Wiktora – Stanisława Krzywickiego, Junaka – Ludwika Janysta, Rozmaryna – Ryszarda Łukasika, Juranda – Stanisława Janysta, uzyskali zezwolenie na ekshumację zwłok)
69. Co zdobyli partyzanci oddziału „Wilki” podczas przeprowadzanych akcji? (broń, amunicję, mundury niemieckie, masło, papierosy, spirytus, cukier)
70. Kiedy - podaj datę, miała miejsce akcja na stacji Małogoszcz na niemiecki pociąg urlopowy, podczas której raniono ponad 10 Niemców? (11.03.1944 r., zdobyto 1 pm, 16 kb, 14 pistoletów, granaty i umundurowanie)
71. Wymień dowódców oddziału „Wilki” po śmierci Zb. Kruszelnickiego.
(„Halny” – po kilku dniach na własną prośbę przekazał obowiązki „Jurandowi” – Stanisław Janyst, por. „Edward” – Edward Kiwer (cichociemny) miał dowodzić już po włączeniu oddziału do „Wybranieckich” plutonem I kompanii I batalionu 4 pułku piechoty legionów AK, do którego przydzielono oddział „Wilki”. Dowódcą I kompanii był por. „Barabasz” – Sołtysiak Marian, którego oddział latem 1944 roku przybrał nazwę „Wybranieccy”, jemu zostali podporządkowani „Wilki”)
72. 26 lutego 1944 r. 6-osobowa grupa z oddziału „Wilka” zdobyła z wagonu na stacji Kielce-Herby amunicję, podaj jaką ilość amunicji zdobyto? (około 30 tysięcy sztuk)
73. Gdzie i kiedy oddział poznał swojego dowódcę Zb. Kruszelnickiego? (jesinią 1943 r. na spotkaniu z „Sokołem” – Tadeusz Hofman, komendantem placówki AK na Czarnowie nr 186)
74. Wymień kilku partyzantów biorących udział w akcji w Szczukowskich Górkach w pociągu. (Wilk, Długi, Makatka, Jurand, Spencer oraz „Marcin” – Józef Mikołajczyk, była to wspólna akcja, w pociągu zabrano broń Niemcom)
75. Kto był najmłodszy wiekiem w oddziale? („Sroka” – Janusz Białek, 16 lat, zginął pod Zakrzówkiem)
76. Gdzie znajduje się grób rodziców Zbigniewa Kruszelnickiego? (na cmentarzu w Grudziądzu)
77. Co otrzymał oddział i od kogo po śmierci „Wilka”? (ryngraf za zasługi bojowe, wręczył go „Junakowi”-Ludwik Janyst major „Wyrwa” Józef Włodarczyk – komendant Obwodu AK)
78. Kto po „Jurandzie” został dowódcą „Wilków”? (por. „Edward” – Edward Kiwer, skoczek spadochronowy, przedstawiony oddziałowi jako nowy dowódca przez „Barabasza”-Mariana Sołtysiaka, odtąd mieli być w składzie pierwszej kompanii I batalionu 4 pułku AK, drugi pluton)
79. Z jaką niezwykłą postacią zetknął się oddział Kruszelnickiego w gajówce snochowickich lasów? (z tzw. Czarnym Felkiem – żandarmem, antyfaszystą, członkiem ruchu oporu w służbie, żandarm w Łopusznie o nazwisku Landl)

80. Kto wyprowadził oddział „Wilka” z obławy w bezpieczne miejsce po akcji w Czerwonej Górze? (Niemiec – kolonista spod Łopuszna o nazwisku Landl)
81. W jakich pozycjach książkowych można znaleźć informacje o naszym patronie Zbigniewie Kruszelnickim oraz o działalności partyzanckiej na Kielecczyźnie? (W. Mańko – „Wilki pod Kielcami”, Wojciech Borzobochaty – „Jodła”, Zygmunt Firlej – „W Kedywie i w Burzy”)
82. Skąd pochodzili ludzie, którzy wstąpili do oddziału, którym później dowodził Zbigniew Kruszelnicki? (z robotniczej dzielnicy Kielc i pobliskich miejscowości, również ze wsi Czarnów)
83. Jaką akcją i kiedy rozpoczął „Wilk” swoją działalność jako dowódca bojowej grupy dywersyjnej? (14.11 1943 r. napadem na pociąg w Szczukowskich Górkach, grupa liczyła 7 ludzi – Wilk, jego zastępca-Jurand – Stanisław Janyst oraz Junak – Ludwik Janyst, Długi, Makatka, Kielich i Spencer. Ich przynależność przed tym dniem była różna, akcja miała ich zespolić w zwartą, bojową grupę dywersyjną)
84. Skąd wyruszył Zbigniew Kruszelnicki (podaj nazwę miejscowości) na swoją ostatnią akcję? (wyruszył z miejsca postoju w Laskowej, aby zdobyć niemiecki samochód potrzebny do realizacji zadań, które otrzymał jego oddział)
85. Jaki pseudonim miał Tomasz Rak? („Robak”)
86. Co oznacza skrót – pp leg. ? (pułk piechoty legionów)
87. Do jakiej akcji przygotowywał się oddział będąc w składzie 4 pp leg AK? (do akcji „Burza”- marszu na pomoc walczącej Warszawie)
88. Kim była „Bronka”? (łączniczką oddziału)
89. Co to znaczy oddział dywersji kolejowej? (niszczący transporty niemieckie, utrudniający życie wrogom poprzez akcje organizowane przez zaskoczenie)
90. Jak myślisz, dlaczego Zbigniew Kruszelnicki został patronem szkoły SP nr 18 na Czarnowie w Kielcach? (z Czarnowa wywodziło się b. wielu partyzantów, tu się spotykali, omawiali zadania, opracowywali akcje)
91. Jakie cechy posiadał Zbigniew Kruszelnicki ? (był patriotą, był odważny, ceniono go za wiedzę jaką posiadał, znał języki, był koleżeński, sprawiedliwie oceniał swoich podwładnych, ganił ich, jeżeli taka była potrzeba)
92. Organizacyjnie oddział dzielił się na 4 drużyny (maj 1944 r.). Wymień dowódców tych drużyn. („Babinicz” – Józef Rzeźnicki, „Huragan” – Stanisław Celiński, „Jurand” – Stanisław Janyst, „Wiktor” – Stanisław Krzywicki)
93. Podczas jakiej akcji oddział „Wilka” zniszczył dwa parowozy? (z 7 na 8 maja 1944 r. oddział zarekwirował parowóz przetokowy na stacji Piekoszów i odjechał nim w kierunku Wiernej Rzeki, tam rozkręcono tory kolejowe powodując wykolejenie pociągu towarowego. Na wykolejony transport puszczono z pełną szybkością parowóz zarekwirowany w Piekoszowie, przerwa w komunikacji trwała 2 dni, ale również na stacji Herby w parowozowni)
94. Gdzie w Kielcach znajduje się Wojenny Cmentarz Partyzantów Armii Krajowej? (przy ulicy Ściegiennego)
95. 4 czerwca 1944 r. „Wilk” otrzymał zaszyfrowany meldunek, co zawierał ten meldunek? (meldunek zawierał rozkaz Komendy obwodu aby oddział przeszedł do daleszyckich lasów i nawiązał kontakt z oddziałem „Barabasza” w celu obstawy mającego nastąpić rzutu broni i amunicji z samolotów RAF-u)
96. Kiedy zginął „Kazik” (Białek Kazimierz) i „Sroka” (Białek Janusz) ? (27.09.1944 r. pod Zakrzówkiem koło Radkowa podczas obławy)

97. „Selim” - czyj to pseudonim? (Olszak Wiesław)

98. W jakiej miejscowości zginął Z. Kruszelnicki? (Miedziana Góra)

99. Kto oprócz „Bronki” był łącznikiem oddziału? („Józwik” i „Zdzich”)

100. Jaki był herb rodziny Kruszelnickich? (Sas)

101. Co to był Kedyw?

Kedyw to skrót utworzony od nazwy Kierownictwo Dywersji, komórki działającej w ramach Armii Krajowej w czasie II wojny światowej i specjalizującej się w akcjach zbrojnych przeciwko okupantowi niemieckiemu.

102. Wyjaśnij znaczenie terminu „cichociemny”?

Cichociemny to żołnierz polskich sił zbrojnych na Zachodzie w czasie II wojny światowej, specjalnie szkolony w Wielkiej Brytanii i następnie przerzucony do kraju drogą lotniczą, jako skoczek spadochronowy.

103. Podaj pełną datę i okoliczności wybuchu II wojny światowej?

II wojna światowa rozpoczęła się 1 września 1939 roku o godzinie 4,45 atakiem na Westerplatte z pancernika niemieckiego Szlezwig- Holstein, zakotwiczonego w porcie Gdańskim, atakiem lotnictwa niemieckiego na Wieluń.

104. Wyjaśnij znaczenie terminu „NKWD”?

NKWD to inaczej Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych, utworzony na terenie ZSRR (Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich), przez Józefa Stalina i będący tajną policją polityczną, służącą do zwalczania wszelkich przeciwników władzy radzieckiej, w tym partyzantów Armii Krajowej.

105. Wyjaśnij znaczenie terminu „amnestia”?

Amnestia to inaczej powszechny akt łaski polegający na całkowitym lub częściowym darowaniu kary za przestępstwo popełnione w określonym czasie.

106. Podaj dokładną datę wybuchu Powstania Warszawskiego?

Powstanie warszawskie wybuchło 1 sierpnia 1944 roku o tzw. godzinie „W” czyli o 17.00

107. Wyjaśnij znaczenie terminu „łagier”?

Łagier jest to obóz koncentracyjny na terenie Związku Radzieckiego, gdzie osadzano przeciwników nowego porządku. Więźniowie ci byli zatrudniani w kopalniach, przy budowie kanałów, portów, linii kolejowych i wyrębie lasu.

108. Kto i kiedy wypowiedział następujące słowa? „...Żołnierze Armii Krajowej! Daję wam ostatni rozkaz...”?

Słowa te wypowiedział Komendant Główny AK, generał Leopold Okulicki, ps. „Niedźwiadek”, wydając 19 stycznia 1945 roku rozkaz rozwiązania Armii Krajowej.

109. Wyjaśnij znaczenie terminu: „wehrmacht” (czyt. wermacht)?

Wehrmacht to nazwa stosowana dla frontowych oddziałów wojsk niemieckich, które czasami wykorzystywano do likwidacji dużych oddziałów partyzanckich, z którymi nie mogła sobie poradzić żandarmeria niemiecka.

110. Podaj pełną datę utworzenia Armii Krajowej?

Armia Krajowa została powstana dnia 14 lutego 1942 roku.

111. Kto powiadomił rodziców Z. Kruszelnickiego o jego śmierci? (Bronka – łączniczka oddziału)

112. Czym był order Virtuti Militari?

Order Virtuti Militari to najwyższe polskie wojskowe odznaczenie nadawane za zasługi bojowe, order ustanowiony przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego

w 1792 roku, po zwycięskiej bitwie pod Zieleńcami z Rosjanami, w czasie wojny w obronie Konstytucji 3 maja z 1791 r.

113. Wyjaśnij, czym były „meliny”?

Melina to miejsce schronienia, odpoczynku, zaopatrzenia w broń i amunicję, miejsce skorzystania z pomocy lekarskiej oraz możliwości nawiązania kontaktu z organizacjami wojskowymi działającymi w utajnieniu. Z melin korzystali partyzanci i żołnierze Armii Krajowej oraz innych formacji wojskowych w czasie II wojny światowej, działających w Polsce.

114. U kogo ukrywali się partyzanci z oddziału „Marcina” przebywając w Oblęgorku”? (w dworku Sienkiewicza)

115. Czym było Gestapo?

Gestapo była to Tajna Policja Państwowa w Niemczech, której zadaniem było stosowanie terroru i dokonywanie masowych mordów na przeciwnikach reżimu faszystowskiego w Niemczech i w okupowanych krajach Europy w czasie II wojny światowej.

116. Wymień głównych komendantów Armii Krajowej.

Pierwszym komendantem AK był generał Stefan Rowecki ps. „Grot”

Drugim komendantem AK był Tadeusz Komorowski ps. „Bór”

Trzecim komendantem był Leopold Okulicki ps. „Niedźwiadek”

117. Podaj dokładną datę radzieckiej agresji na Polskę. (Agresja Związku Radzieckiego nastąpiła 17 września 1939 roku)

118. Kiedy zakończyła się II wojna światowa – podaj dokładną datę. (II wojna światowa zakończyła się 8 maja 1945 roku)

119. Co wspólnego miał Włodzimierz Mańko – „Brzoza” – autor książki „Wilki pod Kielcami” z oddziałem „Wilki”? (był w oddziale „Wilki”)